

สิ่งละอัน พันละน้อย

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๖๓
วราภรณ์ สารนิเทศ

คำนำ

ปีใหม่เวียนมาอีกครั้งอย่างน่าดีใจเพราะหมายถึงว่าเราต่างมีชีวิตรอดตลอดปี
เก่ามาได้อีกปีหนึ่ง ดังนั้นในวาระวันขึ้นปีใหม่นี้จึงเป็นโอกาสแห่งการขอบคุณทุกสิ่งและ
ทุกคนที่มีส่วนช่วยให้มาถึงจุดนี้ได้อย่างดี

ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ 2553 ผมขอมอบ “สิ่งละอันพันละน้อย” เล่มนี้
เป็นตัวแทนความขอบคุณ และความซาบซึ้งใจในความรัก ความปรารถนาดีที่ผู้ใหญ่ พี่ๆ
ญาติสนิท มิตรสหาย เพื่อนร่วมงาน น้องๆ ตลอดจนศิษย์ที่รักทั้งหลายได้มอบให้แก่ผม
และครอบครัว

ปี 2552 เป็นปีที่ผมทำงานหลากหลายประเภท หลายระดับของความรับผิดชอบ
และความยุ่งยากอย่างผิดไปจากที่คาดหวังไว้แต่ต้นปี อย่างไรก็ตามก็ตีผมทำงานด้วยความเต็มใจ
รู้สึกสนุกและมีความสุขอย่างเต็มที่กับงานเหล่านั้นเพราะหวังว่าจะเป็นประโยชน์บ้างตาม
สมควร

ปีที่ผ่านมาเป็นปีพิเศษในชีวิตของครอบครัวเรา เพราะได้หลานสาวคนแรก
ในเดือนตุลาคม ชีวิตที่เกิดใหม่เปรียบเสมือนแสงเทียนที่ครอบครัวเราตั้งใจทะนุถนอม
รับผิดชอบประคับประคองด้วยความรักและความอบอุ่น เพื่อช่วยเป็นแสงสว่างให้แก่
ครอบครัวและสังคมต่อไป

ปีใหม่นี้อีกเช่นกันที่ผมจะกลับไปทำงานที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตในฐานะ
อธิการบดีอีกครั้งนับตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม เป็นต้นไป หลังจากที่ได้จากไป 3 ปีเต็ม

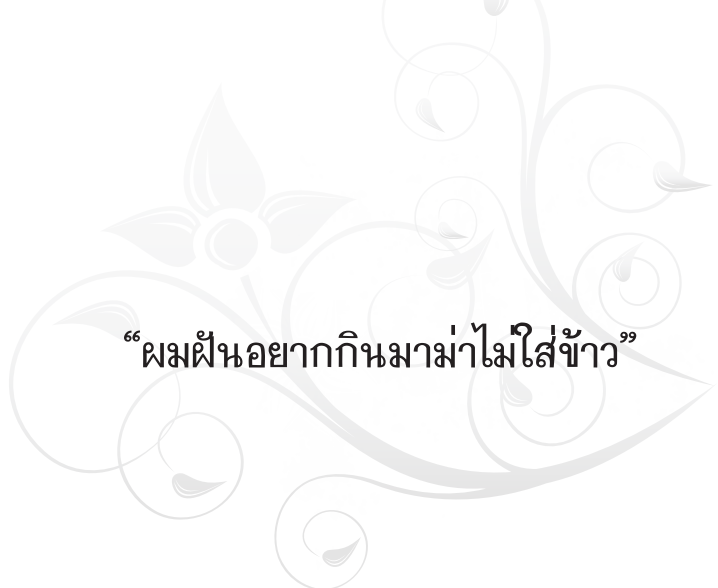
ขอให้สุขภาพแห่งความดีงามและขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์จงคุ้มครองทุกท่าน
และทุกคนที่ท่านรัก ให้มีความสุขปราศจากโรคภัย และปลอดภัยปราศจากเหตุ
ภัยอันตรายที่ไม่คาดฝันทั้งปวง และขอให้ปี 2553 เป็นอีกปีหนึ่งที่ดีที่สุดในชีวิต

มนตรีรา สามโกเศศ

วราภรณ์ สามโกเศศ

วรท-สิริสุข-ยูกิ สามโกเศศ

วริมน สามโกเศศ

“ผมฝืนอยากกินมามาไม่ใส่ข้าว”

“ผม ฝืนอยากกินมามาไม่ใส่ข้าว” ออกมาจากปากของเด็กนักเรียนคนหนึ่งแถบอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพราะหลายมือของครอบครัวซึ่งประกอบด้วยพ่อแม่และลูกรวมสี่คน บริโภคซะหมดสำเร็จรูปหนึ่งของพร้อมเครื่องประกอบและเอาข้าวสุกใส่ลงไปผสมด้วยอีกหม้อใหญ่ คำพูดนี้เตือนให้รู้ว่ายังมีครอบครัวที่ยากจนอีกมากมายอยู่ในแผ่นดินนี้

ตัวอำเภอสะเมิงไกลจากเมืองเชียงใหม่ประมาณ 100 กิโลเมตรเศษๆ แต่ก็ต้องใช้เวลาเดินทางกว่า 2 ชั่วโมงในฤดูปกติ ถ้าขึ้นไปถึงตำบลบ่อแก้วในฤดูฝนอาจใช้เวลาอีกหนึ่งเท่าตัวเนื่องจากหนทางคดเคี้ยวขึ้นเขาหลายลูก ในบริเวณนี้มีประชาชนอาศัยอยู่นับหมื่นๆ คน จำนวนไม่น้อยเป็นชาวกะเหรี่ยง

กลุ่มที่มีความยากจนขาดแคลนเป็นพิเศษก็คือครอบครัวของชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ซึ่งก็เป็นคนไทยทั้งนั้น พ่อแม่จำนวนมากและลูกหลานเกิดในแผ่นดินไทย ไม่ได้มีความเป็นไทยน้อยไปกว่าคนเมืองเลย เพียงแต่พวกเขาเดินทางมาอาศัยอยู่ในแผ่นดินนี้ช้ากว่าบรรพบุรุษของพวกเราเท่านั้น

โรงเรียนใหญ่ระดับมัธยมประจำอำเภอหลายแห่ง (หรือแม้แต่โรงเรียนระดับประถมศึกษาบางแห่ง) ในประเทศไทยโดยเฉพาะในภาคเหนือ นักเรียนส่วนหนึ่งอาศัยหอพักของโรงเรียนและหอพักเอกชนใกล้โรงเรียนเพื่อมาเรียนหนังสือ

เนื่องจากบ้านอยู่บนดอยบนเขาไกลออกไปมาก พวกเขาต้องพลัดพรากจากพ่อแม่ ญาติพี่น้องมาเรียนหนังสือในลักษณะนี้ บางคนอยู่เป็นเดือนๆ กว่าจะได้กลับบ้านครั้งหนึ่งเพราะไม่มีค่ารถและต้องเดินทางไกลมาก

พ่อแม่เด็กหลายคนให้ลูกขนข้าวปลาอาหารมาแบ่งกินกับเพื่อนที่หอพัก อาหารมีพอควรแต่ที่ขาดก็คือเงินสด เงินสิบบาทยี่สิบบาทมีค่าสำหรับพ่อแม่และเด็กนักเรียนเหล่านี้นัก ค่าลงเด็กก็ดูโทรทัศน์สนุกสนานกับเพื่อน แต่ก็ไม่วายคิดถึงบ้าน โรงเรียนที่มีหอพักเหล่านี้มีคุณภาพแตกต่างกันออกไป บ้างก็เป็นบ้านใกล้ผู้พ้อง บ้างก็เป็นอาคารถาวร แต่ทุกโรงเรียนจะมีครูอาจารย์พักอยู่ด้วย

นักเรียนกรุงเทพฯ ที่ใช้เงินมาโรงเรียนวันละเหี้ยมร้อยบาท เดินทางมาโรงเรียนอย่างสะดวกสบาย อาหารการกินพร้อม ถ้าเห็นความลำบากของเพื่อนนักเรียนและครูอาจารย์เหล่านี้แล้วอาจตั้งใจเรียนหนังสือมากขึ้นกว่าเดิม เด็กเหล่านี้ยอมทนลำบาก บางคนเดินทางวันละ 4-5 กิโลเมตร ดั้นด้นมาเรียนหนังสือก็เพราะต้องการมีความรู้ได้เรียนสูงๆ เพื่อฝันว่าจะมีฐานะครอบครัวและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ผู้เขียนได้มีโอกาสทำงานให้มูลนิธิสงเคราะห์เด็กยากจน ซี. ซี. เอฟ ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเป็นเวลาหลายปี และปัจจุบันรับงานเป็นประธานกรรมการมูลนิธิฯ ต่อจากท่านผู้หญิงสุมาลี จาติกวณิช ผู้ซึ่งได้วางรากฐานงานไว้เป็นอย่างดี พวกเรากรรมการและเจ้าหน้าที่มูลนิธิฯ มุ่งมั่นทำงานช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลน โดยมูลนิธิฯ ได้รับเงินบริจาคสนับสนุนจากพี่น้องคนไทยและจากชาวอเมริกันเป็นอย่างดี

มูลนิธิฯ มีอายุ 34 ปี ได้ทำโครงการทุกลักษณะไม่ว่าจะเป็นการให้เงินช่วยเหลือแก่ผู้ปกครองและเด็กโดยตรง (ได้ทำในระยะแรก ๆ) ช่วยเหลือผู้ใหญ่ในการประกอบอาชีพ โครงการรักการอ่าน จัดหาหนังสือให้โรงเรียนที่ขาดแคลน จัดหารถยนต์ให้บริการรับส่งนักเรียนในบางพื้นที่ที่ยากลำบาก จัดหาสัตว์เศรษฐกิจให้แก่ครอบครัว จัดการสอนเพิ่มพิเศษแก่นักเรียน จัดหาเสื้อผ้าเครื่องกันหนาว จักรยาน เครื่องกรองน้ำดื่มให้โรงเรียน จัดหาอุปกรณ์กีฬา สนับสนุน สื่อการเรียน

การสอน สนับสนุนอาหารกลางวัน จัดหาเครื่องแบบนักเรียน อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ

สิ่งที่มูลนิธิฯ เน้นมากที่สุดคือสร้างคุณภาพชีวิตและโอกาสในการศึกษาของเด็กยากจน ปัจจุบันกิจกรรมของมูลนิธิฯ ครอบคลุมเด็กกว่า 40,000 คน ใน 43 จังหวัดทั่วประเทศไทย

ในชนบทที่ห่างไกลของไทย ถ้าท่านไปเยี่ยมโรงเรียนชั้นประถม ท่านจะพบเด็กนักเรียนใส่ชุดนักเรียนปักอักษรย่อหลายโรงเรียนต่างๆ ของประเทศ ที่ใส่เครื่องแบบเช่นนี้ไม่ใช่เพราะมีพี่ชายหรือพี่สาวเรียนอยู่โรงเรียนเหล่านี้ หากเป็นเลื้อบริจาคมมาจากกรุงเทพฯ และหลายโรงเรียนของเด็กเล็กก็ไม่ใส่เครื่องแบบนักเรียนเพราะไม่มีเงินซื้อ รองเท้าส่วนใหญ่ก็เป็นรองเท้าแตะ

การที่รัฐบาลให้เงินสดแก่พ่อแม่เด็กเพื่อซื้อเครื่องแบบนักเรียน 2 ชุดต่อปี ต่อคน (ชั้นประถมคนละ 360 บาท มัธยมศึกษาตอนต้น 450 บาท และตอนปลาย 500 บาทต่อปี) และยอมให้เปลี่ยนเป็นอุปกรณ์การเรียนอื่นได้หากมีชุดนักเรียนอยู่แล้ว จึงนับว่าเป็นผลดีต่อนักเรียนขาดแคลนเพราะยังสามารถใช้เครื่องแบบที่ได้รับบริจาคมมาจากโรงเรียนอื่นและเอาเงินค่าเครื่องแบบที่ได้รับใหม่นี้ไปซื้ออุปกรณ์การเรียนอื่นที่ยังขาดอยู่อีกมาก

การ “เรียนฟรี” เช่นนี้จะทำให้จำนวนปีที่อยู่ในโรงเรียนของเด็กไทยซึ่งปัจจุบันเฉลี่ยอยู่ที่ 8.5-9 ปี เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องน่ายินดีแต่สิ่งที่กระทำไปนี้อยู่ในด้าน “ดีมานด์” การปรับปรุงด้าน “ซัพพลาย” คือคุณภาพการศึกษาจะต้องกระทำไปพร้อมกันด้วย มิฉะนั้นจำนวนปีอยู่ในโรงเรียนที่เพิ่มขึ้นจะไม่เป็นประโยชน์แต่อย่างใด

สิ่งที่มูลนิธิ ซี. ซี. เอฟ ได้ทำไปนี้หลายองค์กรก็ได้ทำอยู่เช่นเดียวกับภาครัฐ แต่ปัญหามันก็มีมากมายให้แก้ไขไม่รู้จบ เรียกได้ว่าทุกองค์กรอยู่ในฐานะ “ช่วยกันคนละไม้คนละมือ”

สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษาและการช่วยเหลือเด็กขาดแคลนและอยู่ภายใต้สภาวะ “ช่วยกันคนละไม้คนละมือ” ดังกล่าว มีแสงสว่างหนึ่งที่เจิดจ้าฉายลงมาเป็นกำลังใจให้แก่พวกเราอย่างน่าชื่นใจตลอดมา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงอุทิศพระวรกาย พระปัญญา พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ในการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจด้วยพระทัย ที่เปี่ยมด้วยพระเมตตาแก่เยาวชน จนเป็นแรงบันดาลใจผลักดันให้พวกเราช่วยกัน ทำงานเพื่อมอบสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่เยาวชนที่ขาดแคลน

ไม่ว่าคนผิวสีใดหรือเชื้อสีใดก็ตาม หากได้รู้ว่าพระองค์ท่านได้ทรงมี พระเมตตาแก่เยาวชนของเราในทุกแห่งหนบนแผ่นดินไทยมากมายเพียงใดแล้ว ผมมั่นใจว่าทุกสีจะหลอมรวมเหลือเพียงสีเดียวเท่านั้นคือ.....สีม่วง

The man who graduates today and stops learning
tomorrow is uneducated the day after.

คนที่เรียนจบวันนี้จะหยุดการเรียนรู้
พรุ่งนี้ ก็จะเป็นคนไร้การศึกษาในวันถัดไป

Newton D. Baker

ผู้นำคือผู้ที่สร้างคุณค่าและความหมายให้แก่ตำแหน่งผู้นำ
ให้แก่งานและให้แก่คนอื่น

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ เกรียง ชนะวงศ์

Economic growth is a means to an end,
not an end in itself.

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจคือมรรค
มิใช่เป้าหมายสุดท้าย

Joseph Stiglitz

If you would know the value of money,
go and try to borrow some.

ถ้าอยากรู้จักคุณค่าของเงิน
ลองไปพยายามขอยืมเงินใครดูสิ

Character is Destiny

นัก ปราชญ์ตะวันตกกล่าวไว้อย่างน่าคิดว่า Character is Destiny (บุคลิกอุปนิสัยคือ ชะตากรรม) กล่าวคือบุคคลหนึ่งมีบุคลิกอุปนิสัยเช่นใดก็จะกำหนดหน้าหรือมีชีวิตเป็นไปเช่นนั้น

“บุคลิกอุปนิสัย” หมายถึงบุคลิกตลอดจนอุปนิสัยใจคอ เช่น ใฝ่เรียนรู้ รักความจริง เป็นคนใจกว้าง ใจแคบ ซื่อสัตย์ จริงใจ คดในช่องอกในกระดูก ขยันบากบั่น ขี้เกียจหลังยาว ฟุ้งฟุ้งตนเอง กล้าหาญ ขี้ขลาด ฯลฯ ในเรื่องเงินทองก็ได้แก่ การรู้จักใช้เงิน มัธยัสถ์ สุรุ่ยสุร่าย ใช้จ่ายเงินอย่างไร้แผน เป็นต้น

เหตุที่ “บุคลิกอุปนิสัย” เป็นตัวตัดสินความเป็นไปของชีวิตว่าจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว อยู่รอด อยู่ดี อยู่อย่างปลอดภัย หรือเป็นไปในทางตรงกันข้ามก็เพราะความเชื่อมโยงระหว่างความเป็นตัวตนของบุคคลหนึ่งกับการดำเนินชีวิตหรือการทำงาน

คนที่นิสัยไม่ตรงไปตรงมา เมื่อประกอบกิจกรรมหรือทำงานก็ย่อมกระทำการอย่างไม่ตรงไปตรงมาเช่นกัน และเมื่อเป็นเช่นนี้อยู่เสมอๆ ก็พอจะมองเห็นชะตากรรมของเขาได้ว่าจะเป็นเช่นไร

คนเก็บตัวและมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับผู้อื่น เมื่อทำงาน “บุคลิกอุปนิสัย” เช่นนี้ก็ย่อมปรากฏออกมาให้เห็นและมีผลกระทบต่อการทำอย่างมีต้องสงสัย

คนที่มี EQ หรือมีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูง กล่าวคือมีวินัยตนเอง มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์ของตนเองกับผู้อื่น ตลอดจนมีความสามารถในการจัดการอารมณ์ของผู้อื่น “บุคลิกอุปนิสัย” เช่นนี้ก็ย่อมช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและในงาน ประสบชะตากรรมที่น่าพอใจ

ลองสังเกตดูก็ได้ว่าคนที่ใจคอคับแคบ เมื่อเป็นนายคนก็จะมีใจคอคับแคบ เช่นเดียวกัน เช่น ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นหรือที่แปลกไปจากที่ตนเองคุ้นเคย งานใดที่ตนเองมิได้เป็นคนริเริ่มก็จะไม่สานต่อ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่สมควรทำหรือไม่ก็ตาม

ในเรื่องเงินทอง คนที่มีนิสัยใช้จ่ายเงินชนิด “รวยเพื่อจน” กล่าวคือมีเท่าใดก็ใช้จนหมด ไม่มีการวางแผนใช้เงินในอนาคต ไม่รู้ว่าตนเองกำลัง “รวย” เพื่อ “จน” ในอนาคต เช่นเดียวกับผู้ที่มี “บุคลิกอุปนิสัย” ชนิดชอบ “อยู่กินเกินฐานะ” ก็จะประสบกับการมีหนี้สินเสมอเพราะเมื่อใช้จ่ายเงินเกินกว่าฐานะของตนเอง ก็จำเป็นต้องหยิบยืมเงินผู้อื่นมาใช้ก่อน ชะตากรรมชีวิตจะเป็นอย่างไรก็พอมองเห็น

เมื่อชะตากรรมถูกกำหนดด้วย “บุคลิกอุปนิสัย” เช่นนี้ การปรับเปลี่ยนชะตากรรมจึงต้องกระทำด้วยการแก้ไขที่ “บุคลิกอุปนิสัย” หรือพื้นฐานแห่งชะตากรรมเสียแต่แรก

การฝึกฝนให้มี “บุคลิกอุปนิสัย” อันเหมาะสมตามความคิดของ Steven Covey ประกอบด้วยการสร้าง 7 นิสัย ซึ่งได้แก่ (1) คิดในเชิงป้องกันมากกว่าแก้ไข (proactive) (2) จะกระทำการสิ่งใดให้เริ่มก่อนด้วยการนึกถึงผลที่จะเกิดขึ้น (3) มีหลักในการทำสิ่งต่างๆ อย่างตระหนักในลำดับความสำคัญและอย่างมีจริยธรรม (4) คิดถึงผลที่จะได้ร่วมกันเสมอ (win-win) (5) เริ่มด้วยความพยายามเข้าใจคนอื่นและตามมาด้วยความพยายามให้คนอื่นเข้าใจตน (6) ร่วมมือกับผู้อื่นเพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้น (synergize) และ (7) มีจิตใจมุ่งมั่นฝึกฝนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

“บุคลิกอุปนิสัย” อันเหมาะสมส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากการมีภาพฝังใจ (mindset) ว่าโลกนี้อุดมด้วยสรรพสิ่ง ไม่จำเป็นต้องแข่งขันฆ่าฟันเพื่อแย่งชิงมาเป็นเจ้าของ เพียงแต่ใช้ความสามารถของมันก็อาจได้มา ดังคำกล่าวที่ว่า “ตัวของเราขึ้นสูงชันได้เองโดยไม่ต้องเหยียบบ่าคนอื่น”

What I have done will endure,
not what I have said or written.

การกระทำของข้าพเจ้าจะคงอยู่ต่อไป
หาใช่คำพูดหรือข้อเขียนของข้าพเจ้าไม่

มหาตมะ คานธี

A wise man fights to win, but he is twice a fool
when has no plan for possible defeat.

คนฉลาดต่อสู้เพื่อให้ชนะ แต่เขาจะเป็นคนเขลาอย่างยิ่ง
หากไม่มีแผนการสำหรับความเป็นไปได้ในการแพ้

Louis L' Amour 1908-1988

การให้ในรูปแบบ Social Enterprise

มี ใช่ว่าเฉพาะการได้รับเท่านั้นที่ทำให้เรามีความสุข การให้ก็ก่อให้เกิดความสุขใจได้เช่นเดียวกัน ดังเห็นได้จากตอนให้ของขวัญถูกใจแก่คนอื่น การให้มิใช่มีแต่ระหว่างบุคคลเท่านั้น ธุรกิจเอกชนก็สามารถให้สังคมได้ เราเห็นกิจกรรมในบ้านเราที่เรียกว่า CSR (Corporate Social Responsibility) กันมานานพอสมควร ในปัจจุบันมีอีกลักษณะหนึ่งของการให้ซึ่งเรียกกันว่า Social Enterprise

CSR ของธุรกิจเอกชน ได้แก่ โครงการปลูกป่า โครงการประกวดวรรณกรรมเด็ก โครงการสนับสนุนอาหารกลางวันเด็ก โครงการคืนกำไรให้สังคม ฯลฯ หรือบริจาคเงินเพื่อสาธารณกุศล การให้ดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานของความคิดที่ว่า สังคมจะอยู่ได้ยั่งยืนก็ด้วยการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบสังคมของธุรกิจเอกชน

ธุรกิจเอกชนไทยมีกิจกรรม CSR อย่างไม่น้อยหน้าสังคมใดในประเทศ กำลังพัฒนา เมื่อไม่นานมานี้ประเทศพัฒนาแล้วได้มีวิธีการใหม่ของการให้โดยธุรกิจเอกชนที่น่าสนใจอย่างยิ่ง โดยจัดตั้งขึ้นในรูปแบบของ Social Enterprise (SE)

SE คือ หน่วยธุรกิจที่แสวงหากำไรโดยไม่มุ่งหวังกำไรสูงสุด กำไรที่ได้รับจะส่งมอบให้ สาธารณกุศลที่ได้ตั้งใจไว้ เช่น มูลนิธิ กองทุนแก้ไขปัญหาสังคมหรือรักษาสัตว์แควล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องโลกร้อน

เจ้าของธุรกิจหรือคนทำงานใน SE ได้รับเงินเดือนและผลตอบแทนเช่นเดียวกับอยู่ในธุรกิจเอกชนตามปกติ เพียงแต่หน่วยธุรกิจมิได้มุ่งหวังกำไรสูงสุด และกำไรไม่ได้กลับไปสู่เจ้าของทุน หากไปเพิ่มพูนทุนของมูลนิธิหรือกองทุนเพื่อสร้างสรรค์ให้โลกงดงามกว่าเดิม

ปัจจุบันในอังกฤษมี SE อยู่กว่า 62,000 แห่ง มีนักธุรกิจ SE อยู่ประมาณ 1.3 ล้านคนเพื่อช่วยกันสร้างโลกให้น่าอยู่ คนทำงาน SE ภาคภูมิใจเพราะได้รับเงินเดือนจากการทำงานที่ทำให้เด็กยากไร้ เด็กพิการ ฯลฯ มีความสุขมากขึ้น อีกทั้งผลตอบแทนที่ได้รับก็ใกล้เคียงกับการทำงานในธุรกิจเอกชนตามปกติ เจ้าของก็เช่นเดียวกันได้รับผลตอบแทนในระดับหนึ่ง โดยกำไรที่เหลือทั้งหมดจะมอบให้สาธารณกุศล ในลักษณะนี้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมีความสุขจากการให้ผ่านการทำงานที่มีความหมาย

ขณะนี้ความคิดในเรื่อง SE กำลังระบดไปสู่ประเทศอื่นๆ หลังจากที่ยกย่องในอังกฤษตลอดเวลาว่า 10 ปี ที่ผ่านมา เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย แคนาดา อิตาลี รัสเซีย สหรัฐเช็ก ฟินแลนด์ อินเดีย ฮังการี ยูเครน ฯลฯ

ประชาชนส่วนหนึ่งที่สนใจเรื่อง SE ประรณจะให้องค์กรเช่นนี้แพร่หลายไปทั่วจนสามารถเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจทุนนิยมในปัจจุบัน กล่าวคือ SE ไม่มุ่งแสวงหากำไรสูงสุดหากประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ถึงแม้จะแสวงหากำไรเป็นผลตอบแทนแต่ก็ไม่โลภโมโทสันจนเป็นพิษเป็นภัยดังที่เห็นกันอยู่ ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมก็สามารถอยู่ได้ยั่งยืน

สำหรับสังคมไทย ต่อไปเราอาจได้เห็นร้านกาแฟหรือภัตตาคารบางสาขาของธุรกิจขนาดใหญ่ติดป้ายว่าเป็น SE (เหมือนภัตตาคาร 15 หรือ บริษัท Divine Chocolate ในอังกฤษ) หรือรัฐวิสาหกิจเสียสละเงินทุนเปิดร้านประกอบธุรกิจโดยมุ่งให้เป็น SE หรือรุ่นหนุ่มรุ่นสาวร่วมกันตั้ง SE เช่น ร้านขายหนังสือ อุปกรณ์การศึกษา เครื่องเล่นกีฬา ฯลฯ

มนุษย์ทุกคนมีเมล็ดพืชแห่งความศรัทธาในความดีงามอยู่ในตัวด้วยกันทุกคน อีกไม่นานเราคงได้เห็นผู้ที่ประกาศตัวสร้าง SE ขึ้นในบ้านเราเป็นแน่

If you would have a good wife,
marry one who has been a good daughter.

ถ้าอยากจะมีภรรยาดี
ก็จงแต่งงานกับคนที่เป็นลูกสาวที่ดีของพ่อแม่

Thomas Fuller

The best way to keep one's word is not to give it.

หนทางที่ดีที่สุดในการรักษาคำพูดก็คือไม่ให้เสียแรก

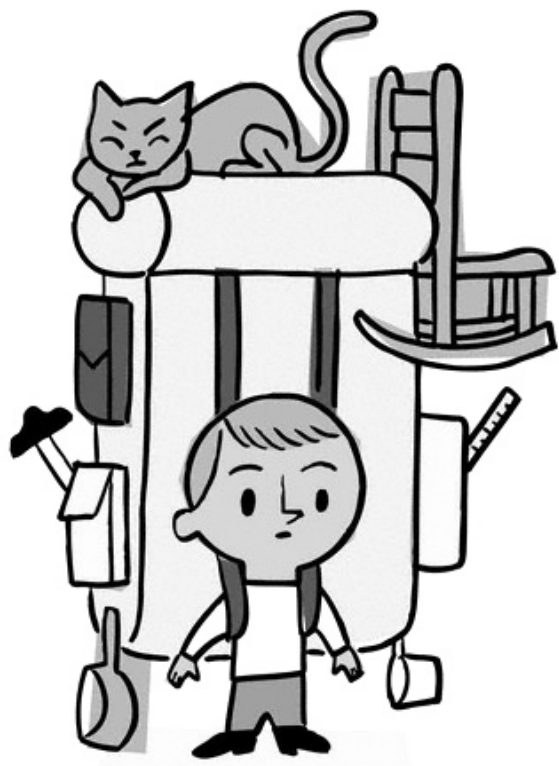
Napoleon Bonaparte

Forgiveness does not change the past,

but it does enlarge the future.

การให้อภัยไม่ได้เปลี่ยนอดีต แต่ทำให้อนาคตกว้างขวางขึ้น

Paul Boese

เด็กไทยช่วยงานบ้านหายไไหน?

ฟ คนจำนวนไม่น้อยสงสัยว่าเหตุใดหลายครอบครัวจึง “โกอินเตอร์” กันในการหาคนมาช่วยงานบ้าน เป็นที่ทราบกันดีว่าทุกสิ่งมิได้เกิดขึ้นในสุญญากาศหากแต่เกิดภายใต้เงื่อนไขและบริบทบางประการเสมอ วันนี้จึงขอสาวิเคราะห์ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 1 เมื่อ 50 ปีก่อน แรงงานชนบทก็หลั่งไหลเข้าสู่เมืองเพราะมีทั้งแรงผลักและแรงดึงดูด ส่วนหนึ่งของแรงงานเหล่านั้นรับจ้างงานบ้านด้วยค่าจ้างที่ไม่สูงนัก

ในเชิงวิชาการ ค่าจ้างแรงงานทำงานบ้านในหนึ่งเดือนประกอบด้วยรายได้ที่เป็นตัวเงินบวกรายได้ที่มีใช้ตัวเงินซึ่งได้แก่ ค่าที่พักอาศัยและค่าอาหาร ส่วนรายได้จากโรงงานมักเป็นตัวเงินอย่างเดียว

หากค่าจ้างแรงงานของภาคงานบ้านสูงกว่าภาคโรงงาน แรงงานก็จะเฮโลไปอีกภาคจนอีกภาคขาดแคลน การที่ไม่มีการเฮโลเช่นนี้เกิดขึ้นในอดีตแสดงว่าค่าจ้างทั้งสองภาคน่าจะไม่แตกต่างกันมาก แรงงานจึงมีสองทางเลือกที่ไม่ต่างกัน การเลือกภาคใดจึงมีสาเหตุมาจากข่าวสารข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ รสนิยม และเหตุผลบางอย่าง

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันสภาพเปลี่ยนไป การเอียงไปภาคที่ไม่ใช่บ้านเกิดขึ้น สาเหตุแรกที่ทำให้แรงงานไทยทำงานบ้านขาดแคลนจนต้องหันไปใช้แรงงานจากพม่า หรือลาวแทน ได้แก่ ความจริงที่ว่าเมื่อวันเวลาของการพัฒนาผ่านไป ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับค่าแรงและเงื่อนไขของการทำงานในภาคงานบ้านและไม่ใช่งานบ้านไหลล้น กว่าเดิมมาก (โดยเฉพาะผ่านโทรศัพท์มือถือ) ค่าแรงบางชนิดของโรงงานสูงเป็นพิเศษ เช่น โรงงานประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ โรงงานประกอบแผงวงจรไฟฟ้า ฯลฯ ดังนั้น จึงมีพลังดึงดูดแรงงานไทยไปสู่โรงงานมากขึ้น ส่วนแรงงานต่างด้าวนั้นมีข้อจำกัดมากในการจะเข้าไปทำงานในโรงงานลักษณะนี้ ดังนั้น แรงงานต่างด้าวจึงมีแหล่งที่ไหลไปไม่มากนัก และแหล่งที่ง่ายสุดก็คืองานบ้าน

ข้อที่สอง ความเป็นเสรีในการครองชีวิตของเด็กวัยรุ่นสูงขึ้นมากในยี่สิบปีที่ผ่านมา เด็กสาวกล้าที่จะทำงานโรงงานและพักอาศัยเป็นอิสระมากขึ้น พ่อแม่มกียินยอมมากขึ้น ความเป็นอิสระในการใช้ชีวิตรักกับหนุ่มในวัยเดียวกันทำให้งานในโรงงานน่าใสมากกว่า ถึงแม้จะมีโอกาสเก็บเงินได้น้อยกว่าทำงานบ้านก็ตาม

ความสนุกสนานจากการมีสังคม การได้ออกไปเที่ยวใช้ชีวิตอย่างเสรีหลังเลิกงาน การได้พบปะสังสรรค์ระหว่างหนุ่มสาว ฯลฯ เป็นสิ่งบันเทิงใจของคนรุ่นใหม่ที่ได้หาไม่ได้จากการทำงานบ้านที่น่าเบื่อหน่าย มีลักษณะ 24/7 คือ 24 ชั่วโมง 7 วันต่ออาทิตย์ “หัวไม่เราะ หางไม่เว้น” หากได้เจอนายนิสสัยไม่ดี มีสมองใหญ่กว่าหัวใจก็ยิ่งแย่

ข้อที่สาม เด็กไทยเรียนหนังสือกันมากขึ้นจนมีสัดส่วนของเด็กที่เรียนจบมัธยมสาม (หรือ 9 ปีในโรงเรียน ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับในปัจจุบัน) และมัธยมหกจากในระบบและจากการศึกษานอกระบบสูงขึ้นอย่างแตกต่างกว่าเมื่อ 10-20 ปีก่อน เด็กเหล่านี้ ไม่ต้องการทำงานบ้านเพราะตระหนักดีว่างานในโรงงานสนุกกว่าและตนเองก็มีวุฒิในระดับที่โรงงานต้องการ ดังนั้นแรงงานไทยจึงไหลเข้าภาคงานบ้านน้อยลงกว่าเดิม ในขณะที่ครอบครัวโดยทั่วไปมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้นกว่าเก่าจนสามารถจ้างคนมาช่วยงานบ้านได้ เมื่อมีแรงงานไทยไหลเข้าภาคงานบ้านน้อยลงแต่ความต้องการแรงงานบ้านมีมากขึ้น การขาดแคลนแรงงานไทยในงานบ้านจึงเป็นเรื่องที่คาดคะเนได้

ข้อที่สี่ คนเราเมื่อเรียนจบสูงขึ้นก็มักจะไม่ว่างทำงานหนัก เช่น งานบ้าน งานก่อสร้าง งานล้างจานตามภัตตาคาร งานแกะกึ่ง ตัดหัวปลา ฯลฯ หรืองานสกปรก มักชอบที่จะทำงานโรงงานที่ได้เงินวันต่อวัน ถึงหนักหน่อยแต่หากทำนานเข้าก็ชินไปเอง หรือทำงานอิสระขายของเป็น SME's หรือรับจ้างในงานบริการ SME's ที่มีมากขึ้นกว่าเดิมเป็นอันมาก

ข้อที่ห้า การมีทางเลือกมากขึ้นในการทำงานของแรงงานไทย เช่น งานบ้าน งานโรงงาน งานขายของ ลูกจ้างงานบริการ ทำธุรกิจเอง ฯลฯ ซึ่งงานบ้านดูจะเป็นสิ่งไม่ถูกรสนิยมวัยรุ่นไทยมากที่สุด ดังนั้นโอกาสที่แรงงานจะไหลเข้าทำงานบ้านจึงมีน้อยลง ยกเว้นบางคนที่ไม่ชอบความโลดโผน ไม่ชอบการต้องเสี่ยงต่อสุขภาพชีวิตข้างนอก ต้องการเก็บเงินเป็นกอบเป็นกำ พ่อแม่บังคับให้ทำงานบ้าน ฯลฯ

ข้อหก การทำงานบ้านเป็นสิ่งที่ฝรั่งเรียกว่ามี stigma เพราะคำว่า “คนใช้” มีนัยยะด้านลบ สำหรับเด็กเรียนจบมัธยมสามและมัธยมหกยอมเข้าใจเรื่องนี้ดี และปรารถนาอยู่ให้ไกลหากเลือกได้ และด้วยวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้นโดยเฉลี่ยจึงทำให้สามารถเลือกงานได้อย่างแตกต่างกว่าเมื่อ 10-20 ปีก่อนที่ทางเลือกมีน้อยสำหรับเขา

ในฝั่งของแรงงานต่างชาติทั้งผิดกฎหมายและถูกกฎหมาย ตอนที่อยู่ในบ้านของตนเองเงินสดนั้นหายาก ค่าจ้างก็ต่ำหรือเป็นศูนย์เพราะไม่มีงานทำ เมื่อเข้ามาอยู่ในเมืองไทยที่มีคนจ้างให้ทำงานจึงไม่เลือกงานเนื่องจากค่าเสียโอกาสเกือบเป็นศูนย์ (ถ้ากลับไปอยู่บ้านก็ได้ค่าจ้างอยู่แล้ว ที่พอหาได้ก็คือรายได้จากผลผลิตเกษตร) กอปรกับมีทางเลือกน้อย ดังนั้น งานหนัก เช่น กรีดยาง งานประมง ฯลฯ จึงไม่เกี่ยว ในขณะที่แรงงานไทยไม่ยอมทำเพราะถึงอย่างไรก็สามารถเลือกไปทำงานในโรงงานได้ค่าแรงขั้นต่ำเหี้ยม 200 กว่าบาทต่อวันอยู่แล้ว ทำไมจะต้องไปทนทำงานหนักที่ใช้เวลาและไม่สะดวกสบาย

ในเรื่องงานบ้านของแรงงานต่างด้าวหญิงนั้น ก็ไม่ใช่งานยากที่ต้องการทักษะอะไรมากมาย เพียงแค่พูดพอรู้เรื่อง (ไม่เอาลูกสาวของนายที่ชื่อแอปเปิ้ลไปใส่ตู้เย็น เมื่อนายโทรศัพทมาบอกให้เอาผลไม้ชื่อเดียวกันไปเก็บไว้ในตู้เย็นก็เพียงพอแล้ว) มีความอดทน ก็สามารถมีอาหารบริโภคครบทุกมื้อ เก็บเงินได้เป็นกอบ

เป็นกำ และหากทำงานดี กอบกับนายมีหัวใจก็จะได้รับสิ่งอื่นๆ ตอบแทนให้ตนเอง และครอบครัวเพิ่มเติมอีก

ทักษะสำคัญยิ่งของเธอคือความสามารถในการสื่อสารกับนายจ้างและครอบครัว ตลอดจนคุณลักษณะในเรื่องความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับแรงงานไทยนั้นเรื่องการสื่อสารไม่เป็นปัญหา แต่บางคนอาจปวดหัวกับคุณลักษณะที่สองและสามได้ สำหรับนายจ้างนั้นความสามารถที่สำคัญก็คือการเลือกคนที่มีใช้สมาชิกของกลุ่มนักต้มตุ๋นหรือกลุ่มมิจฉาชีพ ตลอดจนการมีศิลปะในการครองใจคน

แรงงานต่างชาติและนายจ้างไทยมีวัฒนธรรมที่ไม่แตกต่างกันมากนักจนอาจเป็นปัญหาได้ ซึ่งแตกต่างจากแรงงานไทยที่ไปทำงานในตะวันออกกลาง ฮองกง ไต้หวัน ฯลฯ สิ่งที่จะทำให้ทั้งสองฝ่ายมีความสุขในการอยู่ร่วมกันและเต็มใจในการแลกเปลี่ยนแรงงานและค่าจ้างก็คือความรักและปรารถนาดีต่อกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องเริ่มจากนายจ้างไทยซึ่งเป็นผู้ได้เปรียบเหนือกว่าทุกประตู

ถ้านายจ้างมีความเป็นมนุษย์ ไม่หาประโยชน์จากคนที่อยู่ในสภาพอ่อนแอกว่า เป็นคนมีจิตใจดี เห็นอกเห็นใจเด็กช่วยงานบ้านว่าพลัดพรากจากพ่อแม่และบ้านเกิดมาอย่างน่าสงสาร (ถ้าเขาเลือกได้คงทำงานอยู่ที่บ้านของเขา) และหากคิดกลับกันได้ว่าถ้าเรามีลูกสาวที่ต้องไปทำงานอย่างเดียวกันนี้ในต่างแดน เราจะรู้สึกอย่างไร และนั่นก็คือความรู้สึกของพ่อแม่เขาเช่นกัน หากนายจ้างเป็นเช่นนี้ความสุขก็จะเกิดกับเด็กและคุณภาพของงานก็จะดีอย่างแน่นอน

ถ้าไม่อยากจ้างแรงงานต่างชาติ ก็จงเตรียมเงินและแรงงานไว้ใช้กับเครื่องทุนแรงประจำบ้าน เช่น เครื่องซักผ้า อบผ้า เครื่องดูดฝุ่น ฯลฯ ละครับ เพราะนับวันจะมีแรงงานไทยไหลเข้าสู่ภาคงานบ้านน้อยลงทุกทีเพราะฐานะทางเศรษฐกิจของคนไทยโดยทั่วไปจะดีขึ้นโดยเฉลี่ยจนไม่อยากจะทำงานประเภท 24/7 นอกจากนี้จะมีเด็กหรือแรงงานเกิดน้อยลงทุกปี จนคาดว่าทำให้ประชากรไทยย่ำอยู่ที่หลัก 60 ล้านคนไปอีกไม่ต่ำกว่า 20 ปี

All experts are experts on what has happened, not
what is going to happen.

ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดล้วนเชี่ยวชาญในเรื่องที่ได้เกิดขึ้นแล้ว มิได้
เชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังจะเกิด

David Ben-Gurion

อดีตนายกรัฐมนตรีอิสราเอล

Loneliness and the feeling of being unwanted
is the most terrible poverty.

ความเหงาเปล่าเปลี่ยวใจและความรู้สึกที่ไม่เป็นที่ต้องการของใคร
เลยคือความยากจนที่ร้ายแรงที่สุด

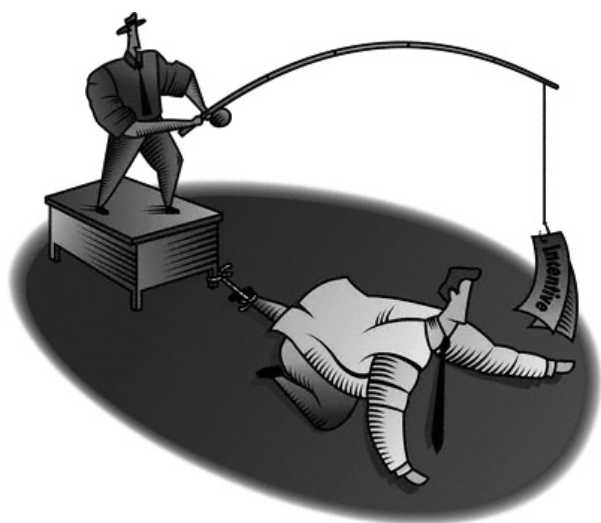
Mother Teresa

Education is not the filling of a pail,
but the lighting of a fire.

การศึกษาไม่ใช่เรื่องของการเติมน้ำใส่ถัง หากแต่เป็นเรื่องของการจุดไฟ

William Butlet Yeats

กวีเอกชาวไอริช ค.ศ. 1865-1939

ยิ่งรวยจะยิ่งหยาบคาย

สิ่ง ที่เป็นลบบเบื้องต้นเกี่ยวกับความมั่งคั่ง นอกจาก “ความมั่งคั่ง” มากขึ้นแล้วก็คือการที่ความรับผิดชอบในการรักษาเงินทองที่มีอยู่และให้มันงอกเงยขึ้น ส่วนที่เป็นลบบอีกประการหนึ่งก็คือความหยิ่งผยอง ความหยาบคาย ไม่จ้อไม่สนใจใคร เมื่อมีเงินทองมากขึ้นลักษณะที่เป็นลบบเช่นนี้จะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ดังนั้นจึงต้องระวังตนเองเป็นพิเศษ

ศาสตราจารย์ทางจิตวิทยาชื่อ Dr. Dacher Keltner ที่ Berkeley (ชื่อเต็มคือ The University of California at Berkeley) ทำการทดลองโดยการอัดวิดีโอภาพนักศึกษามหาวิทยาลัยกว่า 100 คน ที่ไม่รู้จักกัน มารวมกันไว้ในห้องหนึ่งโดยไม่ให้รู้ตัว เขาแบ่งนักศึกษาเหล่านี้ออกเป็น 2 กลุ่มๆ หนึ่งมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดี และอีกกลุ่มหนึ่งไม่ดี สิ่งที่เขาพบยืนยันความเชื่อของเขาที่ว่า “คนยิ่งรวย ยิ่งหยาบคาย”

อาจารย์ท่านนี้พบว่าในกลุ่มครอบครัวรวยมีท่าทางโน้มที่จะ “หยาบคาย” ในระหว่างความเจียบในห้อง กล่าวคือต่างคนจะต่างนั่งทำอะไรของตนเอง เช่น หวีพมทาแป้งทาปาก ฯลฯ โดยไม่มองหรือทักทายกันหรือแสดงท่าทางว่ามีคนอื่นอยู่ในห้องด้วย ซึ่งทั้งหมดนี้คือสัญญาณของ “ความหยาบคาย”

สำหรับกลุ่มที่ไม่รวย นักศึกษาจะมีทีท่าสนใจซึ่งกันและกันมากกว่า มีการหัวเราะหรือยกคิ้ว ทีท่าทางแสดงยอมรับการมีคนอื่นอยู่ในห้อง โดยสรุปก็คือมีลักษณะของ “ความสุภาพ” มากกว่าอย่างเห็นได้ชัด

Professor Keltner สรุปว่าผลจากการทดลองยืนยันพฤติกรรมพื้นฐานของสัตว์โดยทั่วไป กล่าวคือสัตว์ที่ยังอยู่บนวงจรอาหารที่สูง คือมีความแข็งแรงกว่า ต่อสู้กับโลกได้ดีกว่า จะมีท่าที่ไม่สนใจสัตว์ที่อยู่ในวงจรอาหารที่ต่ำกว่า สัตว์ใหญ่ที่กินสัตว์เล็กกว่าเป็นอาหาร ไม่จ้อหรือแคร่สัตว์ที่เล็กกว่า ในขณะที่สัตว์ที่อยู่ในส่วนล่างของวงจรจะแคร่สัตว์ใหญ่ เพราะการอยู่รอดของตนขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของสัตว์ที่ใหญ่กว่า

สำหรับมนุษย์นั้น Professor Keltner เชื่อว่าประสบการณ์จากความมั่งคั่งทำให้เขาลดความใส่ใจคนจนกว่าเนื่องจากไม่ต้องพึ่งพา ไม่ต้องคิดถึงหัวอกเพราะมีความเป็นไปได้น้อยที่จะต้องขอความช่วยเหลือในวันหน้า ในขณะที่สถานการณ์ตรงกันข้ามเกิดกับคนที่จนกว่า ความไม่แน่นอนที่อาจต้องพึ่งพิงคนรวยกว่าในอนาคตทำให้ต้องใส่ใจคนอื่น ๆ ซึ่งกระบวนการนี้ทำให้เขาเป็นคนสุภาพโดยไม่ตั้งใจ

ความจริงข้อนี้เป็นสิ่งน่าพึงสำเหนียกสำหรับคนมีเงินหรือคนพอมั่งมีเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคนที่เพิ่งเปลี่ยนสถานะขึ้นมา ถึงแม้จะไม่ตั้งใจ “หยาบคาย” แต่ก็อาจกระทำสิ่ง “หยาบคาย” ไปโดยไม่รู้ตัวเพราะธรรมชาติของสิ่งที่กล่าวมาแล้ว

ยิ่งรวยขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งต้องระวังตัวมากขึ้นเพียงนั้น ตราบที่ยังต้องการเป็นคนที่ถูกรักของเพื่อน ของญาติ ของลูกน้องอยู่ อย่าลืมน่าจะยังถูกจับตามองจากคนรอบข้างมากเป็นพิเศษเมื่อรวยขึ้น หากไม่พยายามฝืนความเป็นลบอันเกิดจากความรวยที่เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติแล้ว โดยเผลอปล่อยให้มันเป็นไปตามเส้นทางของธรรมชาติ ท่านอาจถูกเกลียดชังโดยตนเองไม่เข้าใจก็เป็นได้

คงจะไม่มียะไรน่าเศร้าไปกว่าเมื่อมีเงินแล้วกลับถูกเกลียดชังมากขึ้น ชาตเพื่อนที่จริงใจ จะมีก็แต่ความสุขกายที่เงินทองหาซื้อให้ได้แต่ไม่มีความสุขใจ

การรวยขึ้นไม่จำเป็นว่าจะทำให้มีความสุขซึ่งประกอบด้วยความสุขกายและความสุขใจมากขึ้นเสมอไป เพราะความสุขกายนั้นเป็นองค์ประกอบของความสุขที่เป็นส่วนเล็กกว่าความสุขใจ

If you don't enjoy what you have,
how could you be happier with more?

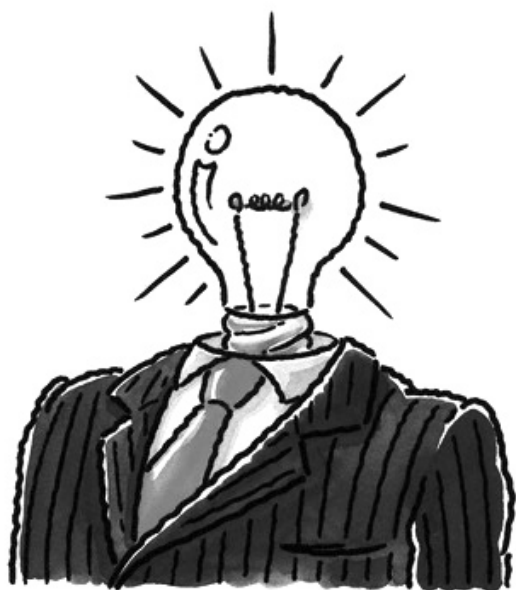
ถ้าคุณยังไม่อาจหาความสุขได้จากสิ่งที่มีอยู่
แล้วคุณจะมีความสุขมากขึ้นเมื่อมีมากกว่านี้ได้อย่างไร

There is no love; there are only proofs of love.
สิ่งที่เรียกว่าความรักนั้นไม่มี จะมีก็แต่สิ่งที่ได้พิสูจน์ความรัก

Pierre Reverdy
กวีเอกชาวฝรั่งเศส ค.ศ. 1889-1960

A friend is a person who knows all about you
and still likes you.
เพื่อนคือคนที่รู้ทุกอย่างเกี่ยวกับตัวเรา และก็ยังคงชอบเรา

Elbert Hubbard

รู้จัก Creative Economy

ใน 5-6 ปีที่ผ่านมา เกาหลีใต้สร้างสิ่งแปลกใหม่ให้แก่โลกด้วยการ “ส่งออก” วัฒนธรรมในหลากหลายรูปแบบเหมือนกับที่จีน อินเดีย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ฯลฯ ได้ทำก่อนหน้านี้มาแล้วในประวัติศาสตร์ รายได้และการจ้างงานที่เกาหลีใต้ได้รับไปเป็นกอบเป็นกำมาจากกลุ่มอุตสาหกรรมที่เรียกว่า Creative Industries

เกาหลีใต้มีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน ตลอดจนมีศิลปะ งานฝีมือ ความสามารถในการแสดงละคร ความสามารถในการถ่ายภาพ ในการออกแบบ ฉาก ในการออกแบบแฟชั่น ฯลฯ เมื่อเอามาผสมเข้ากันโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ (บทประพันธ์ บทละคร บทเพลง) ก็ได้ผลงานออกมาเป็นสื่อโทรทัศน์ ภาพยนตร์ เสื้อผ้า ทรงผม ดนตรี ฯลฯ ที่โดนใจชาวโลกอย่างน่าทึ่ง

การผลิตและให้บริการที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ยิ่งขึ้น เช่นนี้แหละคือ Creative Industries

คำที่ฮิตในขณะนี้ในโลกก็คือ Creative Economy หรือเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งมีอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เป็นพลังผลักดัน เพื่อสร้างงานและทำรายได้แก่สังคม ดังเช่น Hollywood ของสหรัฐอเมริกา หรือ Bollywood (วงการสร้างหนังใน Bombay ของอินเดีย) เป็นอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่สำคัญยิ่ง

ปัจจุบันประเทศพัฒนาแล้วอาศัย Creative Economy เป็นตัวขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ ซึ่งตรงข้ามกับประเทศกำลังพัฒนาที่ใช้ปัจจัยการผลิตราคาถูก (เพื่อผลิตสินค้าราคาถูกส่งออกไปยังประเทศอื่น) เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ซึ่งนับวันจะเคลื่อนได้ยากขึ้นทุกที

Creative Economy ประกอบด้วยการผลิตและการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับมรดกทางวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ หอสมุด โบราณคดี วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ศิลปะ งานฝีมือ ตลอดจนงานศิลปะ เช่น ภาพวาด รูปปั้น ภาพถ่าย วัตถุโบราณ รวมทั้งศิลปะการแสดง เช่น การแสดงดนตรี การแสดงละคร การเต้นรำ โอเปร่า ละครสัตว์ การเชิดหุ่นกระปอก ฯลฯ

นอกจากนี้ก็รวมไปถึงกลุ่มผลิตงานสร้างสรรค์ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ สิ่งตีพิมพ์อื่นๆ และประเภทโสตทัศน์ (Audiovisual) เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ

Creative Economy ยังครอบคลุมไปถึงการให้บริการกลุ่มออกแบบ เช่น ออกแบบภายใน กราฟฟิก แพชั่น อัญมณี ของเด็กเล่น ฯลฯ กลุ่ม New Media เช่น ซอฟต์แวร์ วิดีโอเกม เนื้อหาดิจิตอล ฯลฯ และกลุ่มบริการความคิดสร้างสรรค์ เช่น บริการทางสถาปัตยกรรม โฆษณา วัฒนธรรมและนันทนาการ ตลอดจนบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับดิจิตอล และความคิดสร้างสรรค์

งานผลิตและบริการข้างต้นทำรายได้มหาศาลให้แก่ประเทศพัฒนาแล้วขึ้นเป็นลำดับ จนเป็นตัวอย่างให้หลายประเทศเลียนแบบ จนอาจกล่าวได้ว่า Creative Economy กำลังเป็นเป้าหมายสำคัญของนานาประเทศ รวมทั้งประเทศไทยที่รุ่มรวยวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นวัดวาอาราม พระราชวัง อาหารไทย นวดไทย มวยไทย ข้าวไทย ผลไม้ไทย ผ้าไหมไทย สุนัขพันธุ์ไทยหลังอาน ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยว เช่น อโยธยา สุโขทัย ภูเก็ต เชียงใหม่ พัทยา เขาวรรณ ลำเพ็ง ฯลฯ

ประเด็นสำคัญก็คือเราต้องนำวัตถุดิบเหล่านี้มาสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยความ
คิดสร้างสรรค์ (Creative Ideas) เพื่อให้เกิดอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และการรอกงาม
ของ Creative Economy ขึ้นในอนาคต

สิ่งที่จะต้องฝึกหัดและฝึกปรือกันในโรงเรียน ในมหาวิทยาลัย หรือแม้แต่
ในที่ทำงานและในครอบครัวกันตลอดเวลาเพื่อให้เกิด Creative Economy ขึ้นก็คือ
การมีความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้และฝึกฝนกันได้

After all it's your life then why give chance to
others to rule your life.

ในเมื่อความเป็นจริงก็คือชีวิตเป็นของคุณ
เหตุใดเล่าจึงให้อิทธิพลคนอื่นมาบงการชีวิตของคุณ

Warren Buffet

ถ้าจะให้สังคมไทยน่าอยู่โดยมีความสุขกันถ้วนหน้าแล้ว
คนอยากทำความดีในบ้านเราต้องสามารถทำได้ทันที
โดยไม่ต้องขอ “อนุมัติ”

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ประเวศ วะสี

อย่าให้เงินทำลายลูก

คน ไทยมักคิดว่าหากมีเงินมากๆ แล้วทุกอย่างก็จบ จะมีความสุขทั้งกายและใจอย่างมีสิ่งใดเสมอเหมือน ยังมีทรัพย์สินสมบัติทิ้งให้ลูกยิ่งจะทำให้ลูกสบายไปตลอดชีวิต ที่คิดอย่างนี้ก็ไม่ผิดแต่ไม่ถูกไปทั้งหมดเพราะเรื่องราวนั้นไม่ง่าย ๆ อย่างนั้นเลย

ในเบื้องต้นการมีเงินมากอาจสุขได้แต่กาย แต่ใจนั้นรุ่มร้อนหาความสงบไม่ได้ การมีสุขภาพดีเงินก็ซื้อไม่ได้ ถึงมีเงินท่วมตัวก็ช่วยให้พ้นจากสุขภาพย่ำแย่ไม่ได้ และถึงสุขภาพดีมีเงินก็อาจมีชีวิตที่ไม่มีความหมายก็เป็นได้

ชีวิตที่มีความหมายคือชีวิตที่ทำให้รู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญต่อผู้อื่น สามารถทำให้ชีวิตของคนอื่นดีขึ้นได้จากการที่เราใช้ชีวิตอยู่บนโลกนี้ ชีวิตที่มีความหมายซึ่งสร้างความสุขใจเช่นนี้ไม่มีใครให้เราได้ นอกจากเราต้องสร้างมันขึ้นมาเอง

ในเรื่องสมบัติมรดกที่ไม่ทำร้ายลูกนั้นเป็นเรื่องใหญ่ การโอนทรัพย์สินสมบัติให้ลูกตามกฎหมายเป็นเรื่องง่าย แต่ที่ยากกว่าก็คือการโอนอุปนิสัยจากบ้านทำงานหนัก ขยันหมั่นเพียร รู้จักใช้เงิน และรู้จักค่าของเงิน ให้แก่ลูกพร้อมกันไปด้วย เพื่อให้ลูกสามารถรักษาทรัพย์สินสมบัติไว้ได้ตลอดไป และเหนือกว่าสิ่งอื่นใดเพื่อให้ลูกมีชีวิตที่มีความหมาย โดยเขาเป็นคนสร้างขึ้นมาเอง

“เงินทำลายลูก” นั้นเป็นเรื่องจริงของคนทุกชาติ เด็กที่เกิดมาท่ามกลางเงินทองจะเห็นว่าเงินได้มาง่ายๆ จึงไม่เห็นค่าของเงิน จับจ่ายใช้สอยเงินสนุกมือ และเห็นว่าการได้เงินมาใช้นั้นเป็นสิทธิอันชอบธรรมของเขาจากการเกิดมาเป็นลูก

พ่อแม่จำนวนมากก็รังแกลูกโดยไม่รู้ตัว ใช้เงินถมหลุมบ่อแห่งปัญหาที่ลูกก้าวเดินเพื่อลูกจะได้ไม่ลำบากต้องแก้ไขปัญหา โดยหารู้ไม่ว่าการเผชิญกับหลุมเหล่านั้นแหละคือการเรียนรู้ชีวิต

ผู้เชี่ยวชาญบอกว่าพ่อแม่สามารถช่วยให้ลูกไม่ถูกทำลายด้วยเงินที่พ่อแม่มอบให้โดยการกระทำต่อไปนี้

(ก) เมื่อเป็นเด็กและเริ่มไปโรงเรียน มอบเงินจำนวนหนึ่งประจำวันหรืออาทิตย์ เพื่อให้เขารู้จักข้อจำกัด รู้จักจัดงบประมาณ รู้จักวางแผนอดออมเงินเพื่อซื้อของที่ตนเองต้องการ และรู้จักอดทนรอคอยการได้รับความสุข

(ข) เมื่อโตเป็นวัยรุ่น ให้รู้จักทำงานหาเงิน เขาจะรู้ว่าการได้เงินมานั้นยากเย็น เงินไม่ได้มาจากอากาศแต่มาจากการทำงาน การเห็นคุณค่าของเงินเช่นนี้จะทำให้เข้าใจโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้เห็นชีวิตจริงของคนอื่นที่ไม่โชคดีเท่าตนเองชัดเจนขึ้น

(ค) พ่อแม่เป็นซูเปอร์โมเดลที่ดีของการรู้จักให้ รู้จักบุญคุณคน มีจิตสาธารณะ และมีความเมตตากรุณา อย่าลืมนะเด็กจะเลียนแบบการกระทำของพ่อแม่มากกว่าฟังคำสอนแต่ไม่ปฏิบัติของพ่อแม่

(ง) พ่อแม่เป็นตัวอย่างของลูกในการใช้เงินเป็น รู้จักการใช้จ่ายอย่างมีธรรมาภิบาล ไม่ใช่จ่ายสุรุ่ยสุร่ายในเรื่องที่ไม่ควรใช้จ่ายอย่างเหลว

อย่าประมาทในเรื่องเงินกับลูก อย่าคิดว่าเพียงมีเงินมากๆ ก็แก้ไขปัญหของครอบครัวแล้ว ยิ่งทิ้งเงินไว้ให้ลูกมาก ลูกยิ่งสบายในวันข้างหน้า บทเรียนจากทั่วโลกแสดงให้เห็นว่าเงินนั้นเป็นอันตรายต่อลูกได้หากไม่มีการเตรียมตัวลูกไว้แต่เนิ่นๆ และหากพ่อแม่ไม่เข้าใจว่า “เงินทำลายลูก” ได้

ถ้าลูกไม่รู้ว่าจะเงินนั้นต้องหามาและต้องดูแลเป็นอย่างดีแล้ว ต่อให้มีเงิน
ท่วมฟ้าก็หมดไปได้ในเวลาไม่นาน ไม่ว่าจะจากความฟุ่มเฟือย การพนัน การถูกต้มตุ๋น
 ฯลฯ เงินจะไม่ “ทำลายลูก” ให้เป็นคนรกราก ไม่รู้จักสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้สังคม ก็
ต่อเมื่อพ่อแม่ซึ่งร่วมกันเป็นคนนำเด็กเข้ามาในโลกและเป็นครูคนแรกของลูกสั่งสอน
อบรมลูกอย่างถูกต้อง

The way not to lead a monotonous life
is to live for others.

สิ่งที่จะทำให้ชีวิตไม่ซ้ำซากน่าเบื่อหน่าย
ก็คือการมีชีวิตเพื่อคนอื่น

Bishop Fulton J. Sheen

What do we live for, if it is not to make life
less difficult to each.

เราจะมีชีวิตอยู่กันไปเพื่ออะไร หากไม่เป็นไปเพื่อให้ชีวิตของพวกเขา
แต่ละคนลำบากยากเข็ญน้อยลง

George Eliot

สุภาพสตรีนักประพันธ์เอกชาวอังกฤษ ค.ศ.1819-1880

ครูดีที่สังคมวิไลหา

เมื่อ

คนมีอายุมาสังสรรค์กัน เรื่องที่ขอบพุดกันเป็นส่วนใหญ่ก็คือความหลัง เรื่องหนึ่งของความหลังที่เป็นประโยชน์ต่อลูกหลานก็คือ “ครูดีมีลักษณะอย่างไร?” ต่อไปนี้คือข้อสรุปจากการถกแถลงของคนสูงอายุกกลุ่มหนึ่ง

ในเบื้องต้นครูที่ดีคือครูที่รักมนุษย์ มีความปรารถนาดีอย่างจริงใจต่อเด็ก ถ้าใครไม่มีสิ่งนี้อยู่ในหัวใจจงอยู่ให้ห่างไกลอาชีพครูให้มากที่สุด จะไปดวงไร้ไหนหรือประกอบกิจการ SME's อยู่ที่ไหนก็จงทำไปเกิด ขอย่างเดียวอย่าได้มาเป็นครูเป็นอันขาด

ผู้ที่อยู่ในวงการศึกษามิว่าจะเป็นครูหรือผู้บริหารล้วนอยู่ในกิจกรรมของการสร้างคุณค่า (value creation) ด้วยกันทั้งนั้น สร้างคุณค่าให้แก่เด็ก ให้แก่ชุมชน และสังคม ไม่เว้นแม้แต่สร้างคุณค่าให้ตัวครูและผู้บริหารเอง เพราะการศึกษาที่สร้างขึ้นมาต้องมีผลกว้างไกล มีอาณาพวย่างมหาศาล เพราะสามารถส่งผลกระทบต่อคนไปยังผู้อยู่รอบข้างทั้งหมด

ถ้าครูไม่มีความปรารถนาดีต่อมนุษย์โลกและต่อเด็กนักเรียนที่กันบึงหัวใจแล้ว งานที่ทำในแต่ละวันก็คงเป็นไปอย่างซังกะตาย ไม่มีชีวิตชีวา ครูไม่เห็นว่างานที่ตนเองกระทำนั้นมีคุณค่าและคงไม่เห็นชีวิตตนเองนั้นมีคุณค่า

ประการที่สอง ครูที่ดีใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เมื่อไม่แน่ใจในเรื่องที่สอนก็ชวนหาความรู้จนชัดเจนเพื่อนำไปสอนเด็ก ไม่มีใครรู้ทุกอย่างโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะปัจจุบันที่องค์ความรู้กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว ครูที่หยุดนิ่งก็มีแต่ครูที่ขาดลมหายใจหรือตายแล้วเท่านั้น

ประการที่สาม ครูที่ดีเป็นผู้มีหลักการในการครองชีวิตที่ดี เป็นตัวอย่างแห่งคุณธรรม มีหลักเกณฑ์ในการดำเนินชีวิตและมีมาตรฐานของเกณฑ์การวัดผลซึ่งคงที่คงวา เด็กนักเรียนภูมิใจที่ได้คนเช่นนี้มาเป็นครู ก็สิบปีผ่านไปนึกถึงขึ้นมาครั้งใดก็มีแต่ความชื่นชมและสำนึกในพระคุณ

ประการที่สี่ ครูที่ดีเป็นธรรมเสมอหน้า ใส่ใจและให้ความรู้เด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าศิษย์จะเก่งหรือไม่เก่ง ศิษย์รวยหรือจน สวยหรือไม่สวย เป็นลูกหลานของครูร่วมโรงเรียนหรือไม่ได้เป็น นั่งแถวหน้าหรือแถวหลัง เป็นชายหรือหญิง ฯลฯ ไม่เลือกที่รักมักที่ชังอย่างมีอคติเพราะเหตุผลใดเหตุผลหนึ่ง

ประการที่ห้า ครูที่ดีมี “องค์ประกอบ” ของความเป็นครูที่ดีคือเป็นมิตรกับเด็ก เด็กถือว่า “พูดจารู้เรื่อง” มีเหตุผล มีผล ไม่เจ้าอารมณ์ ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ครูมีความสามารถทำให้เด็กเกิดความไว้วางใจจนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสิ่งหลังนี้เป็นปัจจัยสำคัญมากเพราะจะทำให้สามารถควบคุมชั้นเรียน ซึ่งเป็นความสามารถที่จำเป็นอย่างยิ่งของความเป็นผู้นำกระบวนการเรียนรู้

ประการที่หก ครูที่ดีเป็นผู้สร้างบรรยากาศและเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ของเด็กซึ่งสำคัญกว่าการสอน หากเด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็น ศรัทธาในการมีความรู้แล้ว เด็กจะสามารถไขว่คว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างไม่รู้จบ การเรียนรู้เป็นการฝึกฝนให้รู้จักหาหนทางต่อสู้อุปสรรค ฝึกฝนทักษะการคิด ฯลฯ

ตัวอย่างอันหนึ่งคือเรื่องการสอนให้เด็กว่ายน้ำเป็น ถ้าครูสอนอย่างเดียวไม่ว่าในชั้นเรียนหรือในสระน้ำ เด็กก็ไม่มีวันว่ายน้ำเป็น แต่ถ้าเด็กได้เรียนรู้เองจากการปฏิบัติ ต้องหายใจเอน้ำเข้าไประสบจมูกบ้าง ตกใจกลัวจนน้ำบ้าง รู้จักดัดแปลงหาวิธีที่เหมาะสมกับตนเอง ฯลฯ ก็จะว่ายน้ำเป็นในที่สุด ดังนั้นครูที่ดีต้อง “สอนน้อยๆ และให้เรียนรู้มาก ๆ”

ประการที่เจ็ด ครูที่ดีมิได้เป็นเพียงครูที่มีความรู้ดี ตั้งใจสอน เสียงดังฟังชัด จนอาจเรียกว่าสอนหนังสือดีเท่านั้น แต่ต้องเป็นผู้ยั่วยุ กระตุ้นให้เด็กคิด เด็กฝัน มีความทะเยอทะยาน ใฝ่ดี มีความคิดในเรื่องเชิงทศศีลธรรม (คิดเองได้ว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก) ศรัทธาในการดำเนินชีวิตตามครรลองประชาธิปไตย (เคารพมนุษย์และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง) ฯลฯ และในปัจจุบันจำเป็นต้องส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกซึ่งความเป็นผู้นำ ตลอดจนมีความคิดริเริ่มอีกด้วย

อนาคตของเด็กอยู่ในมือครู เช่นเดียวกับอยู่ในมือของพ่อแม่และสังคม ครูดีสามารถช่วยชดเชยความบกพร่องของพ่อแม่และสังคมได้เป็นอันมาก และการจะเป็นครูดีได้นั้น ต้องเริ่มต้นที่มีความมุ่งมั่นแน่วแน่ปรารถนาจะเป็นครูที่มีคุณค่า เป็นเบื้องต้น และตั้งใจเป็นต้นแบบที่ดีสำหรับเด็กทั้งหลาย

You never Know what is enough unless you know
what is more than enough.

คุณไม่มีวันรู้ว่าคุณพอคืออะไร นอกเสียจากรู้ว่าอะไรที่เกินความพอ

William Blake

กวีเอกชาวอังกฤษ ค.ศ.1757-1827

Madiba จากอาฟริกาใต้ผู้ยิ่งใหญ่

ชื่อ

Nelson Mandela เกรียงไกรในหมู่คนที่ชื่นชมคนกล้าหาญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกล้าหาญทางจริยธรรม วันนี้เขาอายุใกล้ 92 ปี ผู้สูงอายุขนาดนี้ที่มีผู้คนนับถือกราบไหว้คงจะต้องมีอะไรที่ไม่ธรรมดาอย่างแน่นอน

ประเทศอาฟริกาใต้ซึ่งตั้งอยู่ใต้สุดของทวีปอาฟริกา ปัจจุบันมีประชากรประมาณ 48 ล้านคน (ร้อยละ 9.2 เป็นคนผิวขาวซึ่งมาจากหลากหลายชาติพันธุ์ของยุโรป ร้อยละ 79.5 เป็นคนพื้นเมือง คนอาฟริการ้อยละ 8.9 เป็นคนผิวสี (colored ซึ่งหมายถึงลูกผสมของคนอาฟริกาพื้นเมืองต่างๆ กับคนผิวขาวหรือคนเอเชีย) มีพื้นที่ใหญ่กว่าประเทศไทยเกือบ 3 เท่าตัว

ประเทศนี้ถึงแม้จะอยู่ในดินแดนอาฟริกาซึ่งเป็นของคนพื้นเมือง แต่คนผิวขาวก็ไปตั้งรกรากอยู่ตั้งแต่เมื่อ 200 ปีก่อน กล่าวคือเป็นอาณานิคมของอังกฤษเมื่อ ค.ศ. 1806 และขยายเติบโตใหญ่ขึ้นจากการอพยพของคนยุโรปชาติอื่นๆ ความร่ำรวยทรัพยากรของอาฟริกาใต้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพชร ทำให้เกิดสงครามสู้รบระหว่างคนผิวขาวที่ไปตั้งรกรากอยู่เดิมกับรัฐบาลชาติยุโรปโดยเฉพาะอย่างยิ่งอังกฤษหลายครั้ง

ใน ค.ศ. 1961 ผู้นำประเทศซึ่งเป็นพรรคคนผิวขาวซึ่งสืบทอดมาจากผู้ตั้งรกราก ประกาศแยกตัวจากจักรภพอังกฤษเป็นประเทศอิสระที่เป็นสาธารณรัฐ

และใช้นโยบายกีดกันคนผิวดำพื้นเมืองออกจากคนผิวขาว แยกบริเวณที่อยู่อาศัย ห้ามคบหาสมาคมหรือแต่งงานกัน แยกร้านอาหารและเหนืออื่นใดไม่ให้ความเท่าเทียมกันในเรื่องการศึกษา การทำงาน สิทธิทางกฎหมาย สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง ฯลฯ นโยบายกีดกันนี้เรียกว่า Apartheid ซึ่งเป็นขั้นรุนแรงที่สุดของการกีดกันซึ่งมีมาโดยตลอดและรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ

ในประวัติศาสตร์ของการต่อสู้ของคนผิวดำพื้นเมืองเพื่อความเท่าเทียมกันนี้ ก็เกิดผู้กล้าหาญคนหนึ่งซึ่งติดคุกนานถึง 27 ปีก่อนที่จะได้รับอิสรภาพและออกมาต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมกันอย่างประสบผลสำเร็จได้เป็นประธานาธิบดีของประเทศภายใต้ทิศทางใหม่ ในวันที่เขาได้รับอิสรภาพในปี 1990 นั้นมีการถ่ายทอดโทรทัศน์สดไปทั่วโลก ชายผู้นี้คือ Nelson Mandela

Nelson Mandela โดยสายเลือดแล้วเขาสืบทอดมาจากกษัตริย์ในราชวงศ์ Thembu ซึ่งครองอำนาจในพื้นที่ของอาฟริกาใต้ในปัจจุบัน ชวดยของเขากษัตริย์ของชาวเผ่า Thembu ลูกชายคนหนึ่งซึ่งมีนามว่า Mandela เป็นปู่ของเขา

Nelson Mandela ผู้ซึ่งปัจจุบันคนอาฟริกาใต้เรียกอย่างรักใคร่และนับถือว่า Madiba ได้รับการศึกษาขั้นต้นเป็นอย่างดีจากโรงเรียนฝรั่งในอาฟริกาใต้ เขาเรียนในมหาวิทยาลัย Fort Hare และได้พบเพื่อนร่วมอุดมการณ์ต้องการต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมของคนผิวดำ เขาออกจากมหาวิทยาลัยก่อนจบเพราะต่อต้านนโยบายของมหาวิทยาลัย

Mandela ทำงานในบริษัทพร้อมกับเรียนกฎหมายทางไกลกับ University of South Africa จนจบได้ปริญญาในปี 1952 เมื่ออายุได้ 34 ปีก็โดดเข้าการเมืองเต็มตัวและต่อสู้ในสิ่งที่เขาเชื่อโดยใช้สันติวิธียึดแนวของมหาตมคานธี เขาถูกจับข้อหาคบฏกับเพื่อน 150 คนจากการต่อต้านประท้วงในปี 1956 แต่หลุดรอดคดีมาได้

หลังจากรู้สึกว่าการสันติวิธีไม่ได้ผลเขาก็ใช้ความรุนแรง ในปี 1961 เขาเป็นหัวหน้าด้านติดอาวุธของกลุ่ม ANC (African National Congress) ประสานงานใช้อาวุธบ่อนทำลายกำลังทหารและฝ่ายรัฐบาล ในปี 1962 Mandela ถูกจับหลังจากหลบหนีอยู่นานในข้อหาคบฏ เขาติดคุกและเป็นนักโทษในประเภท D คือนักโทษ

ชั้นต่ำสุด (ชั้นต่ำแรกคือผิวดำ ต่ำสุดคือนักโทษการเมือง) ซึ่งได้รับส่วนแบ่งอาหารน้อยที่สุด และมีโอกาสได้รับจดหมาย 6 เดือนครั้ง ซึ่งก็มักถูกแกล้งให้ตัวอักษรเลอะเลือนอ่านไม่ได้

ระหว่างถูกจำคุกอยู่บนเกาะ Robben เขาเรียนปริญญาตรีทางกฎหมายจากมหาวิทยาลัยลอนดอนทางไกลจนจบได้ปริญญา และระหว่างอยู่ในคุกเขาก็สอนหนังสือนักโทษผิวดำรุ่นเด็กจนรู้จักกันดีในนามของ “Mandela University” เมื่อการให้การศึกษาของเขาได้รับความนิยม เขาจึงถูกย้ายไปคุมขังที่อื่น ตลอดเวลาที่ติดคุกเขาเขียนบันทึกชีวิต ซึ่งต่อมาพัฒนาเป็น “Long Walk to Freedom” ซึ่งเป็นหนังสือยอดนิยมอย่างสูงเล่มหนึ่งในโลก

นโยบาย Apartheid ถูกต่อต้านหนักขึ้นทุกทีจากภายในประเทศจากคนผิวดำพื้นเมืองจนกลายเป็นชนวนของการฆ่าหมู่หลายครั้ง และต่อมานานาประเทศก็รังเกียจนโยบายนี้และบอยคอตอาฟริกาใต้ (โปรตุเกสเกิดว่ามั่นสวนทางกับแนวทาง Civil Liberty ที่กำลังเกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาในช่วงเวลาเดียวกันหลังจากประธานาธิบดีเคนเนดีได้รับเลือกตั้งใน ค.ศ.1960 ในเรื่องความเท่าเทียมกันระหว่างผิว ซึ่งแนวทางของสหรัฐอเมริกาได้กลายเป็นกระแสหลักของโลกไป)

ระหว่างที่เขาติดคุก เพื่อนฝูงผู้ร่วมอุดมการณ์ทั้งในและต่างประเทศไม่ลืมเขา ได้พยายามต่อสู้ให้เขาได้รับอิสรภาพมาตลอด จนในที่สุดรัฐบาลขอประธานาธิบดี F.W. de Klerk ก็ต้องยอมปล่อยเขาใน ค.ศ.1990 ทันทีที่พ้นโทษเขาก็เป็นผู้นำของ ANC ต่อสู้เพื่อผลักดันให้เกิดระบอบประชาธิปไตยที่ทุกภาคส่วนมีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง

ในปี 1993 เขาได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพร่วมกับประธานาธิบดี F.W. de Klerk และในการเลือกตั้งในปี 1994 ก็ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีในวัย 76 ปี ด้วยเสียงท่วมท้นและเป็นประธานาธิบดีผิวดำคนแรกของอาฟริกาใต้ (ครองตำแหน่ง 1994-1999)

สิ่งที่ผู้คนชื่นชม Nelson Mandela มากก็คือเมื่อเขาได้รับอิสรภาพแล้ว แทนที่จะแก้แค้นรังควาญคนที่ทำกับเขามาตลอดเวลาที่ถูกคุมขัง เขากลับร่วมมือกับ

ทุกฝ่ายอย่างจริงจังเพื่อสร้างความสมานฉันท์ระหว่างสีผิวต่างๆ ซึ่งมีอยู่หลากหลายในอาฟริกาใต้ จนกระทั่งแม้แต่ศัตรูเก่าทั้งหลายของเขาก็แสดงความชื่นชมในความกล้าหาญทางจริยธรรมที่เขาละเว้นการสนับสนุนฆ่าล้างแค้นคนผิวขาว โสคนผิวขาวออกจากแผ่นดิน สิ่งที่เขาปรารถนาอย่างแรงกล้าคือการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของชาวอาฟริกาใต้

เขาเชิดชูสันติภาพ ความสมานฉันท์ การประสานความแตกต่าง และไม่ใช่ในประเทศของเขาเท่านั้น หลังจากได้รับรางวัลโนเบลเขาช่วยระงับข้อขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกากับลิเบีย ซึ่งทั้งหมดที่ทำได้ไม่มีใช้เพื่อตนเองแต่เพื่อความสงบสุขของมนุษยชาติ

ใครที่เป็นแฟนรักบี้คงจำภาพการแข่งขันคู่ชิงชนะเลิศในการแข่งขัน Rugby World Cup ปี 1995 ที่อาฟริกาใต้ หลังจากทีม Springboks ของอาฟริกาใต้ชนะทีม All Blacks ของนิวซีแลนด์ Mandela ใส่เสื้อทีม Springboks ซึ่งครั้งหนึ่งสมาชิกทีมจะต้องเป็นคนผิวขาวเท่านั้น มอบถ้วยชนะเลิศให้แก่กับตันทีมซึ่งเป็นคนผิวขาว เหตุการณ์ครั้งนั้นประทับใจชาวโลกว่าเป็นสัญญาณแห่งความประนีประนอมระหว่างคนผิวขาวและคนพื้นเมืองผิวดำหลังจากฆ่าฟันต่อสู้กันมายาวนาน

ชื่อของ Nelson Mandela จะประทับอยู่ในโลกไปตลอดกาลนานในฐานะผู้ต่อสู้กับความยากลำบากอย่างแสนเข็ญ ติดคุกยาวนานถึง 27 ปี และเมื่อได้รับอิสรภาพแล้วก็ทำงานสร้างสรรค์เพื่อความสมานฉันท์และเพื่อความผาสุกของประชาชนโดยไม่ได้มีความแค้นเคืองหรือนึกถึงเรื่องส่วนตัวแต่อย่างใด

Madiba เป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่ เพราะมีชัยชนะเหนือใจตนเอง และมีใจที่กว้างขวาง ตระหนักดีถึงคำกล่าวเก่าแก่ของ Juvenal กวีชาวโรมันที่ว่า “การแก้แค้นเป็นความสุขที่ไร้แก่นสารของใจที่คับแคบ” (Revenge is the weak pleasure of a narrow mind)

10 วิธีสำหรับสร้างให้คนอื่นเป็นคนด้านบวก คือ

"I'm wrong" "I'm sorry" "You can do it" "I believe in you"
"I'm proud of you" "Thank you" "I need you" "I trust you"
"I respect you" และ "I love you"

Rich De Vos (2008)

If you are lonely while you are alone,
you are in bad company.

ถ้าคุณรู้สึกเหงาเมื่ออยู่คนเดียว
นั่นแสดงว่าคุณกำลังมีเพื่อนที่ไม่ดี

Jean-Paul Sartre

นักปรัชญาเอกของโลกชาวฝรั่งเศส ค.ศ.1905-1980

10 วิธีสำหรับสร้างให้คนอื่นเป็นคนด้านบวก คือ

"I'm wrong" "I'm sorry" "You can do it" "I believe in you"
"I'm proud of you" "Thank you" "I need you" "I trust you"
"I respect you" และ "I love you"

Rich De Vos (2008)

If you are lonely while you are alone,
you are in bad company.

ถ้าคุณรู้สึกเหงาเมื่ออยู่คนเดียว
นั่นแสดงว่าคุณกำลังมีเพื่อนที่ไม่ดี

Jean-Paul Sartre

นักปรัชญาเอกของโลกชาวฝรั่งเศส ค.ศ.1905-1980